

Η Υπέροχη Άνοιξη στη Κύπρο

By Barbara Davies BA, A.I.C.
Landscape Contractor & Horticulture Instructor

Glorious Springtime in Cyprus

Στη Κύπρο έχουμε το προνόμιο να απολαμβάνουμε τις χαρές της Άνοιξης κατά την διάρκεια αυτών των μηνών με τους ηλιόλουστους ουρανοί και τις ήπιες θερμοκρασίες. Αυτοί είναι οι μήνες, που φαινομενικά τα πάντα παράγουν λουλούδια, φρούτα και καρπούς, προτού οι καυτές, μακράς διάρκειάς μέρες του καλοκαιριού οδηγήσουν τον κήπο σε προσωρινή διακοπή της ζωτικότητας.

Τον Απρίλιο, αντισταθείτε στον πειρασμό να φυτέψετε μεγάλες περιοχές με υδρόφιλο γρασίδι, που απαιτεί πολλή συντήρηση και θα έχει ως αποτέλεσμα ο λογαριασμός του νερού σας να βγει στα ύψη. Για να απολαύσετε ένα καταπράσινο μέρος, εξερευνήστε την πλούσια μας ύπαιθρο. Αν θα πρέπει να φυτέψετε γρασίδι στο σπίτι, περιορίστε το σε μικρής κλίμακας περιοχή, προετοιμάστε το χώμα πριν να σπείρετε ή σκάψετε βάζοντας πολύ λίπασμα σε 30εκ (12 ίντσες) ελάχιστο βάθος και εγκαταστήστε ένα κατάλληλα σχεδιασμένο σύστημα άρδευσης, με αυτόματο χρονοδιακόπτη για να αποφύγετε την σπατάλη νερού.

Ο Απρίλης είναι κατ' ακρίβεια ο τελευταίος μήνας που θα πρέπει να φυτέψετε έξω τριανταφυλλίες, ενώ μπορείτε να τις βλέπετε ανθισμένες, για να διαλέξετε το χρώμα και σχήμα των λουλουδιών που προτιμάτε, αλλά προτού η αποξηραντική ζέση του καλοκαιριού κάνει δυσκολότερη την ικανοποιητική ανάπτυξη ριζών τροφοδότησης τους. Αν θα φυτέψετε περισσότερες από μια τριανταφυλλίες, αφήστε, τουλάχιστο 60εκ (24 ίντσες) μεταξύ τους. Σε αυτή την προχωρημένη εποχή, φυτέψτε μόνο τριανταφυλλίες που είναι μέσα σε γλάστρες, όχι αυτές με γυμνές ρίζες. Φροντίστε να αναμειζετε πολύ λίπασμα μέσα στο χώμα που θα φυτέψετε. Ανοίξτε μια πολύ μεγάλη τρύπα μετά γεμίστε με το πλούσιο χώμα, πιέζοντας καλά να εφαρμόσει στη θέση του. Μουσκεύετε καλά το κάθε νέο φυτό τριανταφυλλιάς για μερικές μέρες, για να το προστατέψετε από την απότομη διάσπαση των ριζών, μετά ποτίστε ικανοποιητικά και συχνά για καλύτερη ανθοφορία.

Οι τριανταφυλλίες είναι ιδανικές για το κλίμα της Κύπρου, αλλά τα έντομα τους έχουν αδυναμία. Εξολοθρεύστε τα μυρμήγκια του κήπου, τα οποία φέρνουν ψείρες των φυτών που εγκαθίστανται πάνω στις τριανταφυλλίες. Με την πρώτη ένδειξη εντόμων (συνήθως ψείρες ή έντομα της οικογένειας coccidae), ξεπλύνετε όλα τα μέρη των φυτών με πιεσμένο νερό. Αν αυτό δεν είναι αποτελεσματικό, ραντίστε τα με μια διάλυση από νερό, υγρό των πιάτων και ελαιόλαδο, για να εξολοθρέψετε τα ζιζάνια. Αν ενδεχομένως χρειάζονται πιο δραστικές θεραπείες, πάρτε ένα δείγμα των ζιζανίων σε ένα ποιοτικό φυτώριο της περιοχής σας για το κατάλληλο φαρμακευτικό προϊόν.

Στη Κύπρο οι τριανταφυλλίες σπάνια προσλαμβάνονται από μύκητες (λεπτή σαν σκόνη μούχλα, μαύρες κηλίδες, σκωρίαση) αν είναι φυτεμένες σε ηλιόλουστο μέρος, ποτίζονται ομοιόμορφα και λιπαίνονται σωστά. Η ιδανική τροφή για τις τριανταφυλλίες είναι το αλεύρι από ψάρι, το αίμα και το οστεάλευρο, με την περιοχή γύρω από την τριανταφυλλιά καλυμμένη με σάπια κοπριά αλόγου ή

The glories of spring in Cyprus are ours to savour during these months of sunny skies and balmy temperatures. These are the months when, seemingly, everything is producing flower, fruit and seed, before the long, baking hot days of summer drive the garden into suspended animation.

In April, resist the temptation to plant vast areas of thirsty lawn, which require much maintenance and will help your water bill skyrocket. To enjoy a verdant field, explore our luscious countryside. If you must plant a lawn at home, keep it postage stamp sized, prepare the soil before seeding or turfing by digging in much compost to a minimum depth of 30cm (12in), and install a properly designed irrigation system, with an

automatic timer to avoid water wastage.

April is really the last month you should plant out roses, while you can see them in bloom to choose your preferred flower colour and form, but before the desiccating heat of summer makes it harder for them to establish adequate feeder-root growth. If you are planting more than one rose, allow a minimum 60cm (24in) between them. This late in the season, plant out only container-grown roses, not bare-root stock. Be sure to mix plenty of compost into the planting soil. Dig an oversized planting hole, then refill with the enriched soils, tamping it all firmly in place. Soak each new rose planting well over several days, to protect it from the shock of root disruption, and then water deeply and regularly for best bloom production.

Roses are ideal for Cyprus' climate, but insect pests love them. Eradicate garden ants, which introduce aphids to "farm" on roses. At first sign of insect pests (usually aphids or scale), wash off all plant parts with a strong jet of water. If this is insufficient, spray with solution-water, dish soap and salad oil, to smother the pests. If stronger remedies are eventually required, take a pest sample to a quality, local garden centre for an appropriate proprietary product.

Roses rarely suffer in Cyprus from fungal infection (powdery mildew, black spot, rust) if they are grown in sun, evenly watered and properly fertilized. Powdered fish, blood and bone meal are the ideal rose food, with the area under and around the rose mulched with rotted horse or goat manure to encourage healthy soil microbes, and retain moisture. Removing spent flowers will send a chemical message to the plant to continue to produce more blooms.

April is probably the busiest

Η Υπέροχη Άνοιξη στη Κύπρο

By Barbara Davies BA, A.I.C.
Landscape Contractor & Horticulture Instructor

Glorious Springtime in Cyprus

κατσίκας για να ενθαρρύνει τα υγιή μικρόβια του εδάφους, και τη διατήρηση της υγρασίας. Η αφαίρεση των ξεραμένων λουλουδιών θα στείλει ένα χημικό μήνυμα στο φυτό να συνεχίσει την ανθοφορία.

Ο Απρίλιος ίσως είναι ο μήνας με την μεγαλύτερη δραστηριότητα για κηπουρική. Κρατήστε τα αγριόχορτα συνεχώς υπό έλεγχο. Διαλέξτε από τα ποικίλα πολύχρωμα φυτά που υπάρχουν στα φυτώρια, για να φυτέψτε στα παρτέρια του κήπου σας, σε ανθώνες στο πλακόστρωτο και στα περβάζια παραθύρων. Σκαλιέστε καλά άδεια σημεία στα παρτέρια και σκορπίστε ένα ή δύο πακέτα με ανακατεμένους σπόρους μονοετών φυτών που ανθοφορούν το καλοκαίρι. Αν ποτίζονται ομοιόμορφα θα σας ανταμείψουν σε κατοπινή εποχή, με ένα καλειδοσκόπιο από λουλούδια για το βάζο. Φυτέψτε έξω βολβούς που ανθίζουν το καλοκαίρι /φθινόπωρο, όπως η μιγκόνια, ντάλια, και καλαμάκι(canna).

Σε εξορμήσεις σας στην ύπαιθρο, κοιτάξτε να βρείτε το μικρό Αστέρι της Βηθλεέμ ή ορνιθοκάλαμο, την κοινή αγριοβιολέτα (*Viola sicheana*), το θάμνο παιόνια με το σκούρο ροζ χρώμα (*Paeonia mascula*) και τον υάκινθο (*Muscari comosum*) μαζί με πολλά είδη αγρίων ορχιδέων. Να θυμάστε ότι τα αγριολούλουδα της Κύπρου είναι σπάνια και είναι προστατευόμενα. Όταν γυρίσετε σπίτι, πάρτε μαζί σας μόνο φωτογραφίες, καλές αναμνήσεις και τα σκουπίδια που τυχόν δημιουργήσατε κατά την εξόρμηση σας!

Ο Μάιος συνεχίζει τις ευωδιαστές μέρες της Άνοιξης με πολλές από τις ίδιες εργασίες κήπου, αλλά λιγότερο εντατικές τώρα, με την προϋπόθεση ότι είχαν γίνει και δεν ξεχάστηκαν κατά τον Απρίλιο. Το μυρωδάτο και πολύχρωμο αγιόκλημα, τα γαρύφαλλα, το μοσχομπίζελο, το 'Κυπριακό' γιασεμί και το νεροκάρδαμο θα ανθίσουν μαζί με τις πετούνιες και τις λομπέλιες.

Στις εξορμήσεις σας, επισκεφθείτε το χωριό Αγρός και τα λιβάδια φυτεμένα με τριανταφυλλίες, όπου ένα σπιτίσιο μικρό εργοστάσιο παράγει γλυκο-αρωματισμένο ροδόσταμα για χρήση στη μαγειρική και αισθητική. Πάρτε σπίτι σας ροδόσταμα σε χαριτωμένα μπουκάλια ή σαπούνια για ευωδιαστές αναμνήσεις από την επίσκεψή σας. Ψάξτε να δείτε τα εντυπωσιακά κίτρινα κωνοειδή λουλούδια του φυτού (*Verbascum sinuatum*), με τα μεγάλα του, ασπρήνια χνουδοτά φύλλα, καθώς οδηγείτε δια μέσου της υπαίθρου.

Τα σημάδια του καλοκαιριού είναι αναπόφευκτα τον Ιούνιο, γι' αυτό απαιτείται ιδιαίτερη φροντίδα για συχνό πότισμα του κήπου και των φυτών μέσα σε γλάστρες. Κάνετε την σκέψη να εγκαταστήσετε μια διακριτική γραμμική άρδευσης με σταγόνες με λεπτούς σωλήνες ώστε να μειώσετε το χρόνο που χρειάζεστε για να ποτίσετε τα δοχεία ένα προς ένα. Συνεχίστε να ελέγχετε τα αγριόχορτα και τα ζιζάνια του κήπου. Αλλά, κατ' ακρίβεια αυτή είναι η εποχή για τεμπέλιασμα κάτω από τη σκιά με ένα καλό βιβλίο, ένα καλό φίλο και να περνά η ώρα σας με λίγη καλή ψυχαγωγία.

Αν έχετε πρόβλημα να ηρεμίσετε, μαζέψτε μερικά από τα άγρια λουλούδια και φύλλα του St. John's Wort (*Hypericum perforatum*). Ένα φωτικό τσάι από αυτά κάνει καλό για την νευρική υπερένταση, ή μπορείτε να μουλιάσετε τα φύλλα και τα λουλούδια μέσα σε ελαιόλαδο, επίσης μπορείτε να χρησιμοποιήσετε το λάδι για γρήγορη θεραπεία εγκαυμάτων και εξωτερικών πληγών.

Οι βουνοπλαγιές στη περιοχή της Πάφου κάποτε ήταν γεμάτες με χωρικούς που μάζευαν άγρια μαντζουράνα (*Origanum marjorana*) για παραγωγή γαλλικού αρώματος. Μπορείτε ωστόσο να μαζέψετε λίγη τον Ιούνιο για την κουζίνα σας, κατόπιν άδειας από το Δασονομικό Τμήμα.

Για όσους από σας είστε καλοφαγάδες, αναζητήστε το θαυμάσιο βιβλίο, 'Εδώδιμα Άγρια Φυτά της χλωρίδας της Κύπρου', του Λούκα Σαββίδη, για να εκτιμήσετε περισσότερο τις φυσικές ευεργετικές συγκομιδές του νησιού μας.

gardening month. Keep constant control of weeds. Choose from the many colourful bedding plants on offer at the nurseries, to plant into your garden beds, patio containers and window boxes. Dig over any empty areas in a planting bed and broadcast a packet or two of ready-mixed summer flowering annual plant seeds. Kept evenly watered, this will reward you later in the season with a kaleidoscope of blooms for cutting. Plant out summer/autumn-flowering bulbs, like begonia, dahlia and canna.

On countryside rambles, keep your eyes open for tiny Star of Bethlehem (*Ornithogalum pedicellare*), common dog violet (*Viola sicheana*), deep pink bush peony (*Paeonia mascula*) and tassel hyacinth (*Muscari comosum*), along with many species of wild orchid. Remember that Cyprus' wild flowers are rare and protected. When you return home, take with you only photographs, good memories and your picnic trash!

May continues the redolent days of spring with many of the same garden tasks, but much less arduous now if they weren't ignored in April. Scented and colourful honeysuckle, carnations, sweetpeas, "Cyprus" jasmine and nasturtiums will bloom alongside petunias and lobelia.

Out and about, visit the village and rose fields of Agros, where a honey factory produces sweetly scented rose water for culinary and cosmetic use. Take home rose water in charming bottles or soaps for perfumed memories of your day out. Look out for the stately, yellow flower spires of mullein (*Verbascum sinuatum*), with its large, silver, downy leaves, as you drive through the countryside.

Signs of summer are unavoidable in June, so special attention to regular watering of garden and container plants is requisite. Consider adding a discreet drip irrigation line with "spaghetti" tubing to cut down on time spent watering containers by hand. Continue control of weeds and garden pests. But, really, this is the time to be lounging in the shade with a good book, a good friend and some good fun.

If you're having trouble relaxing, harvest some of the wild flowers and leaves of St. John's Wort (*Hypericum perforatum*). A herbal tea from these is good against nervous tension, or the leaves and flowers may be soaked in olive oil, then the oil used to speed healing of burns and external wounds.

The hillsides of Paphos area were once ranged with villagers collecting wild marjoram (*Origanum marjorana*) for French perfume production. You may still gather some in June for your kitchen, with a Forestry Department permit.

For the gastronomes among you, search out the wonderful reference, "Edible Wild Plants of the Cyprus Flora", by Loucas Savvides, to gain a greater appreciation for our islands natural bounty.